

junctis manibus; precepta Decalogi, et Ecclesiae, et quatuor novissima praecundo recitet, et non facile brevitas causa omittat, quia sic paulatim memoria firmius inhaerent; ob quam causam ipsi etiam Haeretici suas praeces, puta orationem Dominicam, et similia ante, vel post singulas conciones recitare consueverunt.

II. Post praeces, si fieri potest, cantiumculam aliquam temporis accommodatam cantari faciat; id quod etiam ad principium Catechismi observari convenit. Quem in finem aliquos pueros vel puellas a ludimoderatoribus instrui jubeat.

III. Curet, ut modeste e templo egrediantur; neque finito cantu ullum facile audiat, aut usque ad sacristiam se sequi patiatur.

IV. Antequam e templo ipse discedat, partim gratias agat pro successu habiti paulo ante Catechismi: partim vero etiam supplex roget, ut bono semini jacto incrementum et fructum centesimum benignus Deus largiri dignetur.

CAPUT IV.

DE VARIIS INDUSTRIIS A CATECHISTA ADHIBENDIS.

I. Variæ a diversis industriae sunt adhibita, aut praescriptæ ad optatum fructum ex Catechismo referendum, sed quæ ad sequentes fere revocari possunt. Prima est, ut diligenter frequentari curet Catechismum, eumque in finem ludimagistrorum, parentum, et si opus erit, etiam magistratus secularis industriam et sollicitudinem extimulet; nisi enim sedulo et constanter temporibus constitutis comparent instruendi, multa, quæ in praecedentibus lectionibus dicta sunt et repeti saltem fusius non possunt, negligent, et ignorabunt.

II. Altera industria est, ut quietem et modestiam catechizandorum singulari studio et sollicitudine procuret, ideoque neminem non vocatum loco suo exire, aut discurrere sinat; quod quidem per ludimagistrorum, aut aliarum personarum maturiorum praesentiam et vigilantiam obtinebit; aut si nemine se eorum ad recitationem admissurum miniteretur, qui loco suo quietus non substituerit.

III. Tertia est, ut varios libellos parvos de iis rebus, quæ scire quemvis Christianum

debet, tractantes, et passim in bibliopoliis vili pretio vendi solitos pro munusculis distribuat; sic enim, quod in Catechizatione ipsa satis non perceperunt, domi repetere, discereque possunt. Ejusmodi autem libelli v. g. sunt: « Kleines Bethbüchlein. Litaney-Büchlein. Richtschnur eines gottseligen Lebens. Geistlicher Lehrmeister. Agnus Dei Büchlein. Beicht und Communion-Form. Catechismus von der ersten Communion. Catholischer Bericht vom Weywasser, und geweyhten Saltz. Von des Heil. Creutzes Bedeutung, Zeichen und Form. Christliche Lehr in hundert Franc gefast. Fasten-Lehr, oder Bericht, wie und wer zu fasten schuldig sey. Fragstück über den Catechismus P. Canisii. Guldnes Kleinod, Metzbüchlein. Rudimenta Fidei. Tag-Ordnung. Zucht Spiegel. » Qui omnes et plures alii similes libelli Dilingæ vel Monachii venales reperiantur.

IV. Quarta est, ut maturiores aliquos juvenes aut virgines alliciat ad certos pueros aut puellas de certis capitibus doministrandos, et, ubi instructos adduxerint, illos perinde ac hos convenientibus munusculis remuneretur.

V. Quinta est, ut nonnunquam certa quædam capita scripto communicet, quæ per hebdomadam memorie mandent, et in sequenti conventu non sine premio et commendatione recitent.

VI. Sexta est, ut omni modo apud ipsos etiam parentes, aut etiam ludimoderatores impetrare conetur, ut, ubi post catechizationem domum, vel in scholam redierint, eosdem examinent, quid in Catechismo didicerint, et negligentes commertis penis castigent: sic enim, quos spes munusculorum ad attentionem non excitat, saltem paenarum timor attentos faciet.

VII. Septima est, ut, quantum fieri potest, attendat, quid vel quantum quisque ab ultima recitatione didicerit, ne eadem frequentius repetendo ad nova addiscenda minus amentur. Qua in re ludimoderatorum, et eorum, qui curam catechizandorum gerunt, cooperatio multum juvabit.

VIII. Octava est, ut, ubi interdum aliquos valde inquietos, aut alia ratione contra modestiam et reverentiam gravius peccasse adverterit, minis denuntiationis ludimagistro aut parentibus faciende terreat; et si minas non sufficiant, actu denuntiarum, meritisque penis castigari curet.

INDEX TITULORUM.

PARS I.		
De Officio ipso Concinatoris.....	5	<i>Membrum II.</i> De Methodo in confirmatione servanda..... 25
<i>De prestantia hujus muneris.....</i>	ibid	<i>De quinto Concinatoris officio seu de pronuntiatione.....</i>
<i>Quid sit Concio.....</i>	6	<i>De sexto officio Concinatoris, seu bono exemplo.....</i>
<i>De primo officio Concinatoris seu materiae electione.....</i>	7	<i>Monita quaedam generalia Concinatori observanda.....</i>
<i>Membrum I.</i> De electione materiae.....	8	
<i>Membrum II.</i> De libris ex quibus petenda est materia concionum.....	ibid	PARS II.
<i>Membrum III.</i> De Bibliotheca a Concinatori paranda.....	40	De praxi habendam concionum.....
<i>Membrum IV.</i> De modo fructuose notandi.....	42	CAPUT I.
<i>Membrum V.</i> De varietate materiae.....	44	Quid in genere circa praxim habendam concionum observandum sit.....
<i>De secundo officio Concinatoris, seu de argumentorum inventione.....</i>	46	
<i>Primus Locus.</i> Per nominis interpretationem.....	ibid	CAPUT II.
<i>Secundus Locus.</i> Per verborum discussionem.....	ibid	De praxi Dominicales conciones habendi.....
<i>Tertius Locus.</i> Per concordantias auctoritatum.....	47	<i>Exemplar I.</i> In quo ostenditur quomodo una doctrina Auditoribus persuaderi debeat.....
<i>Quartus Locus.</i> Per expositionem alicujus sententiae in vario sensu.....	ibid	<i>Exemplar II.</i> In quo ostenditur, quomodo ex eadem sententia plures doctrinae deduci queant.....
<i>Quintus Locus.</i> Per comparationes.....	48	<i>Exemplar III.</i> In quo ostenditur quomodo per parabolas aliqua doctrina inculcari possit.....
<i>Sextus Locus.</i> Per varias compositiones.....	49	<i>Exemplar IV.</i> In quo ostenditur, quomodo doctrina aliqua per historiam inculcari possit.....
<i>Septimus Locus.</i> Per rerum proprietates.....	ibid	<i>Exemplar V.</i> In quo ostenditur, quomodo moralis lectio in concione institui possit.....
<i>Octavus Locus.</i> Per similitudines.....	ibid	<i>Exemplar VI.</i> In quo ostenditur, quomodo vitium aliquod reprehendi, et corrigi debeat.....
<i>Nonus Locus.</i> Per oppositorum assignationes.....	ibid	<i>Exemplar VII.</i> In quo ostenditur, quomodo materia aliqua controversistica in concione tractari debeat.....
<i>Decimus Locus.</i> Per divisionem in partes.....	20	
<i>Undecimus Locus.</i> Per ratiocinationem.....	ibid	
<i>Duodecimus Locus.</i> Per causas, et effectus.....	ibid	
<i>De tertio officio Concinatoris, seu de elocatione.....</i>	21	
<i>De quarto officio Concinatoris, seu de Dispositione.....</i>	23	
<i>Membrum I.</i> De Methodo in partibus concionis servanda.....	ibid	

Exemplar VIII. In quo ostenditur, quomodo catechetica aliqua doctrina in concione cum fructu explicari possit.

57 Quomodo conciones in primitiis Neomystarum institui debeant..... 427

CAPUT III.

Quomodo de Beatissima Virgine conciones variæ haberi possint..... 59

De concionibus in Festis Beatissimæ Virginiis Mariæ habendis..... ibid

Exemplar I. In quo ostenditur, quomodo concio de Beatissima Virgine festo acomodata haberi queat..... 60

Exemplar II. In quo ostenditur, quomodo motivum aliquod ad Beatissimæ Virginiis amorem alliciens proponi queat.

Exemplar III. In quo ostenditur, quomodo variæ Devotiones persuaderi debeant..... 72

Quomodo conciones de Beatissima Virgine in peregrinatione institui debeant..... 75

Quomodo in Congregationibus Rosarii haberi conciones debeant..... 86

CAPUT IV.

Quomodo de Sanctis conciones institui possint..... 91

Exemplar I. Quomodo de Sanctis simul sumptis concio institui possit..... ibid

Exemplar II. Quomodo tota alicujus Sancti vita in concione percurri possit..... 95

Exemplar III. Quomodo concio de una virtute alicujus Sancti institui possit. 402

CAPUT V.

Quomodo conciones in Dedicatione templi institui debeant..... 407

Exemplar. Quomodo directe de Dedicatione templi concio habenda sit..... ibid

Alii conceptus de eadem materia..... 412

Quomodo ex occasione Dedicationis alia doctrina Auditoribus inculcari possit. 415

Alii conceptus de eadem materia..... 420

CAPUT VI.

De praxi conciones in patrocinio instituendæ..... 422

Exemplar. Conciones de ipso patrocinio instituendi..... ibid

Alii conceptus..... 425

CAPUT VII.

Quomodo conciones in primitiis Neomystarum institui debeant..... 427

CAPUT VIII.

Quomodo conciones apud rusticos haberi debeant..... 432

Monita quædam generalia ad ejusmodi conciones pertinentia..... ibid

Exemplar I. Quomodo utilis et grata materia rusticis in concione proponi possit..... 434

Exemplar II. In quod ostenditur, quomodo certa quedam actio breviter rusticis commendari queat..... 438

Exemplar III. In quo ostenditur, quomodo una materia in plures conciones dividi, et tractari possit..... 441

Exemplar IV. In quo altera pars prioris materiae explicatur..... 444

Exemplar V. In quo tertia pars explicatur. 448

CAPUT IX.

De praxi conciones pro felici auspicio, sive concionum, sive novi anni habendi.. 450

Exemplar. Quomodo pro felici concionum auspicio instituenda sit concio..... ibid

Quomodo pro felici anni novi auspicio habenda sit concio..... 457

CAPUT X.

De praxi conciones Paschales habendi... 469

Exemplar. Quomodo ova Paschalia spiritalia a Concionatore distribui queant. 470

Quomodo fabula Paschalis narrari possit. 477

CAPUT XI.

De praxi conciones de Passione Domini habendi..... 485

Quid in his concionibus in genere observandum sit..... ibid

Exemplar. Conciones de Passione Domini instituendæ..... 487

Alii conceptus de eadem materia breviter indicantur..... 495

CAPUT XII.

Quomodo conciones funebres instituendæ sint..... 497

Quid in his concionibus in genere sit observandum..... 498

Exemplar I. Quomodo in exequiis alicujus defuncti concio haberi possit... 499

PARS III

Exemplar II. Quomodo in sepultura exhortatio institui possit..... 207

FONS I. *Exhortationum pro defunctis ex vita defuncti*..... 208

FONS II. *Ex signis prædestinationis*... 215

FONS III. *Ex motivis succurrendi*.... 219

FONS IV. *Ex mediis*..... 224

FONS V. *Ex impedimentis*..... 227

FONS VI. *Ex epitaphiis*..... 230

FONS VII. *Ex emblematis*..... 239

FONS VIII. *Ex sepulchro*..... 242

FONS IX. *Ex ætate*..... 241

FONS X. *Ex variis statibus*..... 250

FONS XI. *Ex variis generibus mortis*... 260

FONS XII. *Ex variis doctrinis*..... 263

De catechizandi munere..... 267

CAP. I. De fine Catechismi..... 267

CAP. II. De virtutibus catechizantis... 268

CAP. III. De praxi sen modo catechizandi. 269

Quid ante catechizationem observandum sit..... ibid

Quid in ipsa catechizatione observandum..... 270

Exemplar practicum exhortationum in catechizatione habendæ..... 271

Quid post catechizationem observandum sit..... 273

CAP. IV. De variis industriis a Catechista adhibendis..... 274